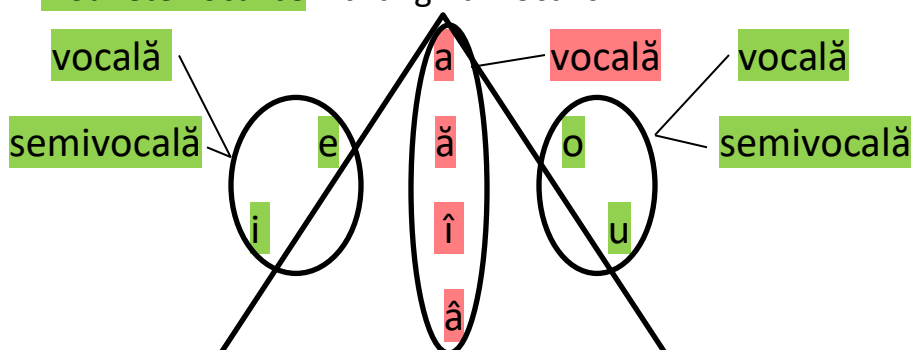

Fonetică

I 1 Sunete vocalice – triunghiul vocalic

ex: tei

ta-blou

fe-me-ie

cer-cei

a) Vocale : a, ă, â, e, i, o, u

b) Semivocale : e, i, o, u

c) Sunet asilabic / soptit : i — în interiorul cuvintelor compuse : oricând, oricât etc.
— în poziție finală : buni, lupi, strâmți, azi etc.

2 Sunete consonantice : b, c/k, ă, k', d, f, g, ă, g', h, j, l, m, n, p, r, s, ș, t, ț, v, z.

Numărul de litere și sunete dintr-un cuvânt

Regulă : În general cuvintele din limba română au același număr de litere și sunete (principiul fonetic) ex : casă — 4 litere

Excepții :

* 1 ce, ci + vocală —> 2 litere, un sunet
ge, gi — în final
ceas - čas | geam - gam
arici - arič | fragi - frag

Obs! e, i = sunete ajutătoare (au valoare fonetică zero)

2 ce, ci + consoană —> 2 litere, 2 sunete
ge, gi vocală în hiat
cer-čer | geografie-geografie
girafă-ğirafă | asociat-asociat
licean-licean | regiune - regiune

* 3 che, chi + vocală —> 3 litere, un sunet
ghe, ghi — în final
chiar- K'ar | vechi- veK'
unghi- ung' | ghiordan- g'ordan

Obs! e, i = sunete ajutătoare (au valoare fonetică zero)

* Confuzii

che, chi	+ semivocală = diftong descendent în final	
ghe, ghi		
ce, ci		
ge, gi		

ra-chiu

Gheor-ghiu

cer-cei

han-giu

4 che, chi + consoană → 3 litere, 2 sunete

chenar - K'endar

ghiocel - g'iočel

ghe, ghi + vocală în hiat

ghețar - g'ețar

Obs! e, i = vocale

5 1 literă (x) → 2 sunete → cs : fix – fics

gz : examen – egzamen

II. Silaba

1. Grupurile vocalice din componenta silabei

a) Diftongul

ascendent : s – v
descendent : v – s

ex : sea – ra, pâi-ne, ta-blou, fii-că, co-pii, ge-niu

b) Triftongul : s – s – v

ex : cre-ia-ne, le-oai-ca, leoar-că

el – iel (d)
ei – iei (t)
ele – iele (d)
eu – ieu (t)
eram (d)

Reguli:

- literei “e” îi corespunde grupul de sunete “ie” în cuvintele: era – iera (d)
- Sunetele “e, i” din grupurile ge, gi, ce, ci, che, chi, ghe, ghi NU INTRĂ ÎN COMPONENTA DIFTONGILOR ȘI A TRIFTONGILOR ve- gheau, plângea
- sunetele din ortograme formează diftongi și triftongi (ex i-a, mi-ai)

c) Hiatal : v /- v

ex: po-e-zi-e, a-er, is-to-ri-e, fi-in-ță, ghi-o-cel, con-ti-nu-u (*DOOM 3- diftong)

2. Grupurile consonantice (reguli de despărțire în silabe)

a) **v / - c - v**

ex a - pă, fe - reas - tră, ru - pea, ru - peau

b) **v - c / - c - v**

ex car - te, ban - că, vâs - lă, păs - lă, mas - lin

c) **v / - c - c - v**
b, c, d, f, g, h, p, t, v.
↓
l, r

ex co - dru, do - vleac

d) **v - c / - c - c - c - v**
v - c / - c - c - v

ex mi - nis - tru, mon - stru, de - lin - cvent, lin - gvist, cin - ste, ab - stract

e) **v - c - c / - c - v**

- Lpt : sculp - tor
- Mpt : somp - tu - os
- Ncș : linc - șii
- Nct : punc - tu - a - ți - e
- Nct : func - ți - e
- Mpt : re - demp - ți - u - ne
- Ndv : sand - vici / send - viș
- Rct : An - tarc - ti - ca
- Rtf : jert - fă
- Stm : ast - ma - tic
- ncs : sconc - sul

3 Despărțirea cuvintelor compuse sau derivate: se despart

după pronunțare sau după structură

↓
des - pre
su - bli - ni - a
i - ne - gal
des - cri - e
în - tra - ju - to - ra - re
ne - vral - gic

↓
de - spre (compus)
sub - li - ni - a
în - e - gal } derivate cu prefix
de - scri - e
vârst - nic (sufix)